

**Міністерство освіти і науки України
Донецький національний університет імені Василя Стуса
Факультет інформаційних і прикладних технологій
Кафедра журналістики та соціальних комунікацій**

ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ

25.04.2025

м. Вінниця

№ 12

**Засідання кафедри журналістики
та соціальних комунікацій**

ГОЛОВА – Родигін К.М., т.в.о. завідувача кафедри журналістики та соціальних комунікацій.

СЕКРЕТАР – Борищук В. В., лаборант навчальної лабораторії кафедри журналістики та соціальних комунікацій.

ПРИСУТНІ: Стеблина Н. О., к.соц.ком., д. політ. н., професор, в.о. зав. кафедри журналістики та соціальних комунікацій, доцент, Родигін К. М., к. філос. н., доцент кафедри, Чорнодон М. І., к.соц.ком., доцент кафедри, Дрембюга О. В., ст. викл. кафедри, Болховська Н. Р., ст. викл. кафедри, Тодоровська Н. А., ст. викл. кафедри, Лаврич Г. Ю., завідувач навчальної лабораторії кафедри журналістики та соціальних комунікацій, Борищук В.В., лаборант навчальної лабораторії кафедри журналістики та соціальних комунікацій.

ЗАПРОШЕНІ: Щербатюк Тетяна, головна редакторка онлайн-медіа «I-VIN.INFO», Булгакова Ірина, редакторка програм «Радіо Місто над Бугом», Бусілова Світлана, Заслужений журналіст України, виконавча директорка ОА ВГТРК «ВІНТЕРА», старший викладач Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського, Праведна Діана, випускниця ОП «Журналістика», кореспондентка та редакторка онлайн-медіа «I-VIN.INFO», Антонєць Артур, здобувач 1 курсу ОП «Журналістика», Темна Софія, здобувачка 2 курсу ОП «Журналістика», Василюк Карина, здобувачка 3 курсу ОП «Журналістика», Алілуєва Катерина, здобувачка 4 курсу ОП «Журналістика».

Порядок денний:

1. Про результати моніторингу ОП «Журналістика» СО «Бакалавр» за спеціальністю 061 Журналістика.

1. СЛУХАЛИ:

Про результати моніторингу ОП «Журналістика» за спеціальністю 061 «Журналістика».

ВИСТУПИЛИ:

Мирослава Чорнодон, гарант освітньої програми, доцент кафедри журналістики та соціальних комунікацій, з інформацією про розробку ОП, яка повідомила, що під час роботи над проєктом освітньої програми викладачі кафедри працювали спільно та злагоджено, керуючись теоретичними знаннями та побажаннями студентів щодо вдосконалення освітнього процесу. Проєкт програми було розроблено за результатами співпраці викладачів кафедри журналістики та соціальних комунікацій із медіаекспертами та викладачами європейських університетів із урахуванням новітніх підходів і сучасних викликів журналістської освіти у межах освітнього проєкту «Академія викладачів журналістики» (Journalism Teachers' Academy), що був спільно реалізований Українським інститутом медіа та комунікації, Deutsche Welle Akademie і кафедрою журналістики та соціальних комунікацій Донецького національного університету імені Василя Стуса.

Тетяна Щербатюк, головна редакторка онлайн-медіа «I-VIN.INFO», відзначила якість та актуальність освітньої програми «Журналістика» відповідно до запиту ринку, адже сучасний журналіст має бути обізнаним у всіх сферах та напрямках життєдіяльності суспільства. Проте звернула увагу на необхідність вдосконалення навичок здобувачів з візуалізації даних і створення інфографік та написання заголовків до матеріалів.

Світлана Бусілкова, Заслужений журналіст України, виконавча директорка ОА ВГТРК «ВІНТЕРА», старший викладач Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського, зазначила, що освітня програма загалом ґрунтовна та розрахована на різносторонній розвиток майбутніх журналістів у напрямках теоретичної та практичної підготовки. Проте варто було б додати до компонентів освітньої програми дисципліну, спрямовану на підготовку медіа менеджерів.

Ірина Булгакова, редакторка програм на «Радіо Місто над Бугом», звернула увагу на те, що постійно працює із здобувачами кафедри, які записують на радіо власні подкасти, і зауважила, що подекуди у них виникають проблеми із начиткою текстів, виразним читанням, інтонаціями. Було б доцільно робити вправи щодо виразного читання, бо у цій професії їм доведеться читати новини перед мікрофоном. Можливо, проводити тренінги з акторської майстерності, наприклад, залучити для цього працівників Академічного музично-драматичного театру ім. М. Садовського.

Наталія Стеблина, професор кафедри журналістики та соціальних комунікацій, зазначила, що в ОП «Журналістика» основний акцент робиться на ефективному поєднанні теорії та практики, таким чином вдається сформувати універсального фахівця-медійника, що буде готовий працювати із текстовим, фото-, аудіо- та відео-контентом. Це видається можливим за допомогою таких наявних дисциплін, як «Журналістська майстерність і фах» та «Продакшн», та шляхом впровадження дисципліни зі штучного інтелекту для журналістів. Також викладачі кафедри постійно здійснюють моніторинг

ринку вакансій, звертаючи увагу на те, які навички потрібні сучасним медійникам, запрошують на заняття журналістів.

Наталія Болховська, старша викладачка кафедри журналістики та соціальних комунікацій, запропонувала внести в ОП технічні зміни, перейменувати навчальну дисципліну «Журналістська етика» на «Основи медіаетики та медіаграмотності», перенести її з першого семестру у другий та додати дисципліну «Медіаправо» у восьмому семестрі.

Олена Дремблюга, старша викладачка кафедри журналістики та соціальних комунікацій, запропонувала розділити дисципліну «Продакшн» на три логічні складові частини: «Техніка та технологія фотозйомки», «Аудіоподкасти та основи радіомовлення» та «Відеопродакшн» – для систематизації та структуризації навчальної дисципліни для викладачів та простішого розуміння змісту програми дисципліни здобувачами.

Костянтин Родигін, доцент кафедри журналістики та соціальних комунікацій, погодився з пропозицією Олени Дремблюги щодо внесення змін до дисципліни «Продакшн», наголосив про необхідність внесення змін до компетенцій, які мають розвинути здобувачі під час навчання, відповідно до змін в освітньому стандарті. Також зауважив про дотримання балансу розподілу кредитів навчального навантаження між семестрами.

Діана Праведна, випускниця ОП «Журналістика», кореспондентка та редакторка онлайн-медіа «I-VIN.INFO», наголосила на приділенні більшої уваги заняттям щодо створення візуалізації даних, аудіо- та відеомонтажу, а також запропонувала під час викладання дисципліни «Іноземна мова» зосередити увагу на діловій англійській, яка є необхідною для журналіста для ефективної комунікації з міжнародними медіа, організаціями, структурами тощо.

Катерина Алілуєва, здобувачка 4 курсу ОП «Журналістика», запропонувала збільшити тривалість дисципліни «Українська мова в ЗМК», особливо практичної частини, аби здобувачі змогли покращити свою грамотність та стилістику усного та писемного мовлення для створення якісних журналістських матеріалів.

Карина Василюк, здобувачка 3 курсу ОП «Журналістика», зауважила високий рівень викладання професійних дисциплін та зазначила про необхідність змін у ДВВС, їх виборі та наповненні, а також озвучила скарги від здобувачів щодо вимогливості викладачів ДВВС.

Софія Темна, здобувачка 2 курсу ОП «Журналістика», відзначила професійні якості викладачів кафедри, які надають освітні послуги, та креативність практичної реалізації на заняттях з профільних навчальних дисциплін.

Артур Антонець, здобувач 1 курсу ОП «Журналістика», наголосив на творчому підході у проведенні занять для здобувачів, поєднанні теоретичних знань з практичною професійною журналістською діяльністю та високо оцінив компетентність викладачів кафедри.

Мирослава Чорнодон, гарант освітньої програми, доцент кафедри журналістики та соціальних комунікацій, виступила з інформацією про

рішення ректорату Університету щодо запровадження навчальної дисципліни «Базова загальновійськова підготовка (теоретична підготовка)» в освітніх програмах Університету у третьому (осінньому) семестрі другого року навчання (для здобувачів що вступили на основі НРК 5 – у осінньому семестрі на першому році навчання), за рахунок збільшення вибіркової складової ОП на 3 кредити.

УХВАЛИЛИ:

1.1. За результатами проведеного моніторингу вважати Освітню програму «Журналістика» (першого бакалаврського рівня) такою, що відповідає розвитку галузі і спеціальності, запитам ринку праці, регіональних медіа та комунікаційної індустрії, а також зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів.

1.2. Відповідно до ухвали ректорату ДонНУ імені Василя Стуса, передбачити в освітній програмі запровадження навчальної дисципліни «Базова загальновійськова підготовка (теоретична підготовка)» у третьому (осінньому) семестрі другого року навчання (для здобувачів що вступили на основі НРК 5 – у осінньому семестрі на першому році навчання). Збільшити вибірку складову ОП «Журналістика» на 3 кредити в межах нормативного обсягу ОП. Переглянути ОП 2024 року набору з метою перерозподілу кредитів між освітніми компонентами 2-, 3- і 4-го року навчання.

Загальний обсяг компонентів професійної та практичної підготовки складає 177 кредитів, загальний обсяг дисциплін за вибором здобувача вищої освіти – 63 кредити.

1.3. Розділ I «Профіль освітньої програми», підрозділ «Перелік компетентностей випускника» доповнити пунктом такого змісту: «ЗК-13. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності»; уточнити розділ V. Матриця відповідності програмних результатів навчання та компетентностей: ЗК-13 відповідає ПРН 10; уточнити розділ VI. Матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам освітньої програми: ЗК-13 відповідають ОК 7, 26.

1.4. Відповідно до висловлених побажань стейкхолдерів внести технічні зміни до ОП «Журналістика» 2024 року набору, а ОП «Журналістика» 2025 року набору винести на громадське обговорення.

Для 2024 року набору:

З метою рівномірного розподілу кредитів з 2 семестру у 1 семестр перенести дисципліни «Основи самопрезентації та публічних виступів» та «Журналістські жанри», а також кредити дисципліни «Інтернет-журналістика» з 2 семестру додати в перший; дисципліна «Журналістика рішень» (6 семестр) з 8 кредитів зменшити до 6, 1 кредит додати до дисципліни «Журналістська майстерність і фах» (5 семестр) і 1 кредит до дисципліни «Теорія масової комунікації» (5 семестр). Дисципліну «Зображальна журналістика» з 7 семестру перенести у 8. 1 кредит з дисципліни «Журналістика даних» (7

семестр) передати до дисципліни «Проектний менеджмент у медіа сфері» (8 семестр) і 1 кредит з дисципліни «Журналістська майстерність і фах» (7 семестр) передати до дисципліни «Журналістика рішень» (8 семестр).

Для 2025 року набору, що виноситься на громадське обговорення:

На титульному листі внести зміни щодо галузі знань: С Соціальні науки, журналістика та інформація; спеціальність С7 Журналістика.

Підрозділ «Опис предметної області» уточнити в такому формулюванні:

«Цілі навчання: сформувати здатність випускника розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі журналістики, зокрема надавати інформацію для аудиторії відповідно до журналістських стандартів та етики, використовувати мультимедійні формати та технології для сприяння розвитку громадянського суспільства, налагодження суспільного діалогу, збирати, обробляти та поширювати інформацію, зокрема і в небезпечних умовах, під час повномасштабної війни Росії проти України, дбаючи про власну безпеку, безпеку джерел та суспільства.

Теоретичний зміст предметної області: журналістика та комунікації, процеси пошуку, збору, верифікації інформації в сучасних цифрових умовах, професійні стандарти журналістики, журналістська етика, журналістські жанри, журналістика конфлікту, медіаредагування, створення матеріалів для різних платформ, медіаменеджмент.

Інструменти та обладнання: мультимедійне, телевізійне та радіо- та фотообладнання, комп'ютерна техніка, програмне забезпечення для запису та обробки зображень, відео, звуку та верстки, медіадизайну».

Підрозділ «Особливості програми» уточнити в такому формулюванні:

«Спрямованість на підготовку журналіста як універсального медійного фахівця (*фахівця в сфері медіа*), який здатний виконувати широке коло виробничих (*професійних*) завдань у різних напрямках в умовах цифровізації медіа; готового працювати в умовах інформаційно-смыслових війн та повномасштабної війни Росії проти України, застосовувати принципи журналістики конфлікту та конструктивної журналістики; системно та послідовно орієнтуватись в сучасних суспільно-політичних та інших процесах.

Здобувачі вищої освіти здобудуть навички, необхідні для створення якісного медіаконтенту для різних платформ, планування та реалізації власних медіапроектів, критичного мислення, зможуть грамотно висловлювати власні думки, позицію, працювати в команді та інші компетентності передбачені стандартом вищої освіти за спеціальністю 061 «Журналістика» галузі знань 06 «Журналістика» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Освітньо-професійна програма передбачає проходження фахової практичної підготовки з теле-, радіо-, фото-, онлайн та газетної журналістики, роботи прес-служб; стажування протягом навчання в Прес-центрі ДонНУ імені Василя Стуса, корпоративному виданні «Університетські вісті», всеукраїнських та регіональних медіа, створення медіапродуктів, подкастів у медіалабораторії кафедри.

Здобувачі вищої освіти беруть участь у тренінгових програмах, зокрема в межах проєкту кафедри «Стусівська школа медіаграмотності» та проєктів професійних медіаорганізацій-партнерів кафедри; протягом навчання формують фахове портфоліо, що включає до себе матеріали практичної підготовки та фахового стажування.

Освітня програма, а також окремі ОК освітньої програми створювалися у співпраці із партнерами: Український інститут медіа та комунікації, Thompson Reuters Foundation».

Підрозділ «Загальні компетентності»:

ЗК 04, ЗК 05 уточнити в такому формулюванні:

«ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел у сучасних цифрових умовах та умовах повномасштабної війни Росії проти України.

ЗК05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, інструментів ІІІ».

Додати ЗК 14: «ЗК14. Здатність здійснювати професійну журналістську діяльність у регіональних та релокованих медіа, забезпечуючи збір, перевірку, аналіз і поширення інформації з урахуванням локального контексту, безпекових викликів, етичних норм та потреб цільової аудиторії».

Підрозділ «Спеціальні компетентності»:

СК03 уточнити в такому формулюванні:

«СК03. Здатність створювати медіапродукт, в тому числі матеріали в різних форматах, що сприятимуть поширенню навичок медіаграмотності в аудиторії».

СК06 уточнити в такому формулюванні:

«СК06. Здатність до провадження безпечної медіадіяльності, зокрема відповідального використання інструментів ІІІ для створення контенту, здатність до розпізнавання і фактчекінгу такого контенту, боротьби з дезінформацією».

Підрозділ «Програмні результати навчання»:

ПРН 13, ПРН 15 уточнити в такому формулюванні:

«ПРН13. Передбачати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи на інформаційні акції, зважаючи на положення й методи соціальнокомунікаційних наук, а також розробляти контент, що сприятиме поширенню серед аудиторії навичок медіаграмотності».

«ПРН15. Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення (зокрема з використанням мультимедійного, аудіовізуального, фотографічного, генеративного (ІІІ) контенту)».

Додати ПРН 19:

«ПРН19. Володіти знаннями та навичками здійснення професійної журналістської діяльності в регіональних і релокованих медіа, здатність збирати, перевіряти, аналізувати та поширювати інформацію з урахуванням специфіки локального контексту, дотримуючись етичних стандартів журналістики».

Підрозділ «Кадрове забезпечення»:

Оновити інформацію щодо підвищення кваліфікації, зокрема додати такі дані:

«За останні два роки вони підвищили свою професійну та науково-викладацьку кваліфікацію у профільних вітчизняних та закордонних ЗВО, інститутах громадянського суспільства, медіа організаціях, зокрема: Інститут славістики Дрезденського технічного університету (Німеччина), Deutsche Welle Akademie (Німеччина), Thompson Reuters Foundation (Великобританія), Міжнародна фундація виборчих систем (IFES), Університет Яна Кохановського відділ педагогіки та мистецтв (кафедра медіакультури) (Польща), Сумський державний університет, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Центр демократії та верховенства права, Академія Української Преси (Україна), Український інститут медіа і комунікації (Україна), Український міжнародний інститут інновацій, науки, освіти та розвитку у Варшаві (Польща) та ін.»

Оновити інформацію щодо матеріально-технічного забезпечення та додати такі дані:

«Матеріально-технічне забезпечення ДонНУ імені Василя Стуса включає: 4 навчальні корпуси; бібліотеку; сучасні навчальні аудиторії, комп'ютерні класи, навчальні та науково-навчальні лабораторії.

При викладанні дисциплін професійної підготовки використовується матеріально-технічна база медійних редакцій м. Вінниця: (5 договорів про співпрацю з редакцією газети «Вінниччина», «33 Канал», «Вінницька газета», телекомпаніями «ВІТА», «Вінниччина»), медіа організацій (Академія української преси, ВОГО «Вінницький прес-клуб», ГО «Центр аналізу та розвитку громадських комунікацій «ДІАЛОГ», ГО «Донецький інститут інформації»), Вінницького обласного молодіжного центру «Квадрат», та власна база ДонНУ імені Василя Стуса, зокрема: комп'ютерні класи, Прес-центр, Productions studio – ДонНУ, навчальна лабораторія кафедри журналістики та соціальних комунікацій».

Оновити підрозділ «Національна кредитна мобільність» і додати такі дані:

«Здобувачі вищої освіти освітньо-професійної програми «Журналістика» в межах співпраці Університету з провідними закладами вищої освіти України, мають право впродовж окремих семестрів навчатися в інших ЗВО, проходити фахові стажування та фахові тренінги в Українському інституті медіа і комунікації, Центрі демократії та верховенства права, Вінницькому прес-клубі, редакціях газет «Вінниччина», «33 Канал», «Вінницька газета», телекомпаній «ВІТА», «Вінниччина», Вінницькому обласному молодіжному центрі «Квадрат», Вінницькому народному клубі фотомистецтва «Обрій», Департаменті інформаційної діяльності та зв'язків з громадськістю Вінницької обласної державної адміністрації».

Додати такі освітні компоненти:

ОК 2 «Основи медіаетики та медіаграмотності»

ОК 7 «Медіаменеджмент»

ОК 12 «Журналістика та штучний інтелект»

ОК 21 «Медіастилістика»

ОК 27 «Медіаправо»

ОК 28 «Медіадизайн»

Оновити назви ОК:

ОК 3 «Українська мова в ЗМК» на «Українська мова у медіа»

ОК 20 «Журналістика рішень» на «Конструктивна журналістика» та розбити її на три частини (ОК 24, ОК 25, ОК26).

Голова

Секретар

Костянтин РОДИГІН

Владислав БОРИЩУК